

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 15-06-50990-06 חרש נ' שיטרית ואח'

תיק חיזוני: מספר תיק חיזוני

1

מספר בקשה: 3

בפני כבוד השופטת אפרת בוסני

העמותה למען עתיד טבעוני (ע"ר) 58056336

מבקשת

נגד

יובל חרש

משיב

החלטה

2

3 שתי סוגיות עומדות לפני בתביעה דן טרם בירורה. האחת: נוגעת לבקשת המבקשת, היא הנתבעת
4 3, למחיקת התביעה שהוגשה נגדה על פי הוראות סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים)
5 תשמ"ב-1982 (להלן: "חוק התקשורת" או "החוק"), בהיותה עמותה הפועלת ללא מטרות רווח.
6 השנייה: עניינה צירוף מספר נתבעים לתביעה על פי החוק. אדון בשאלות שלפניי כסדרן.

7 א. האם עומדת לעמותה רשומה הפועלת ללא מטרות רווח חסינות מפני תביעה לפי חוק
8 התקשורת,
9 בגין משלוח הודעות מסר לנמענים ?

10

11 1. המבקשת טוענת כי היא עמותה רשומה הפועלת ללא מטרות רווח במטרה לקדם מודעות
12 ציבורית לחשיבות הטבעונות, הצלה ומניעת פגיעה בבעלי חיים ומיגור השלכות אקולוגיות
13 ההרסניות של תעשיית המזון מן החי על כדור הארץ ועל בריאות הציבור. לטענת המבקשת,
14 בהיותה עמותה רשומה הפועלת ללא מטרות רווח, לא עומדת למשיב עילת תביעה נגדה לפי
15 חוק התקשורת. המבקשת טוענת כי לשון חוק התקשורת ופרשנות החוק מוציאים מהגדרת
16 "דבר פרסומת" בסעיף 30א לחוק עמותות, בהוציאם במפורש מסרים המופצים באופן
17 שאינו מסחרי ושאינם למטרות רווח, ומכאן את מסרי המבקשת בהיותה עמותה הפועלת
18 ללא מטרות רווח.

19

20 2. המשיב עומד על היות פרסומי המבקשת תופעה מטרידה שיש למגר, ופרש בפני בית המשפט
21 תכתובת פוגענית, לפי הנטען, במענה המבקשת בבקשה להסירו מרשימת הדיור. לגוף
22 העניין מפנה המשיב לפסק הדין שניתן בעניין ת"ק (ת"א) 13-10-54943 רובינס נ' עמותת תנו
23 לחיות לחיות (פורסם בנבו 23.03.2014) (להלן: "עניין רובינס"). עוד טוען המשיב כי הודעות
24 המבקשת בנספח ב' לכתב התביעה, כוללות מסר המופץ באופן מסחרי שמטרתו לעודד את
25 הנמען לרכישת מוצר או שירות או לעודד הוצאת כספים בדרך אחרת וכי המבקשת מפנה
26 בפרסומיה לבתי עסק בכדי למכור את מוצריהם או את שירותיהם, או כדי לקדם את
27 מטרותיהם.
28

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 15-06-50990-06 חרש נ' שיטרית ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

3. בתגובה מפנה המבקשת לפסקי דין אחרים של בית המשפט לתביעות קטנות, בהם נדחו תביעות כנגד עמותה ללא כוונת רווח, וטוענת על יסודם כי הודעות על פעילות עמותה ללא כוונת רווח לא באים בגדר "דבר פרסומת" ואין העמותה חוסה בצל הגדרת "מפרסם" בחוק. כן מפנה המבקשת לדברי ההסבר לתיקון 40 לחוק התקשורת, במסגרתו הוסף סעיף 30א לחוק ולהצעת החוק, שלא צלחה, להחלת סעיף 30א לחוק על עמותות ומלכ"רים.
4. בחנתי את טענות הצדדים, את החוק ופרשנותו ודעתי כי אין לעמותה הפועלת ללא מטרת רווח חסינות גורפת מפני תביעות על פי סעיף 30א לחוק התקשורת, אך משום שמדובר בעמותה הפועלת ללא כוונת רווח, ויש לבחון כל מקרה לנסיבותיו, בהתאם לתוכן הפרסום.
5. ככלל, עמותה ללא כוונת רווח הפועלת לפרסום פעילותה ומטרותיה, אינה באה בגדר "מפרסם" ואין פרסומיה ומהווים "דבר פרסומת" כמשמעות המונח בסעיף 30א לחוק.
- "דבר פרסומת" עלפי סעיף 30א לחוק התקשורת הוא: "מסר המופץ באופן מסחרי, שמטרתו לעודד רכישת מוצר או שירות או לעודד הוצאת כספים בדרך אחרת".
- מפרסם" עלפי סעיף 30א לחוק התקשורת הוא: "מי ששמו או מענו מופיעים בדבר הפרסומת כמען להתקשרות לשם רכישתו של נוסא דבר הפרסומת, מי שתוכנו של דבר הפרסומת עשוי לפרסם את עסקיו או לקדם את מטרותיו, או מי שמשווק את נוסא דבר הפרסומת בעבור אחר; לעניין זה, לא יראו כמפרסם מי שביצע, בעבור אחר, פעולת שיגור של דבר פרסומת כשירות בזק לפי רישיון כללי, רישיון מיוחד או מכוח היתר כללי, שניתנו לפי חוק זה".
6. מדברי ההסבר לתיקון 40 לחוק התקשורת, מכוחו הוספו הוראות סעיף 30א לחוק התקשורת, הוצאו מפורשות מתחולת הסעיף מסרים המופצים באופן שאינו מסחרי ואינו למטרת רווח (ראה ה"ח הממשלה, תשס"ה מס' 182 בעמ' 886).
- עמותה הפועלת שלא למטרות רווח, מעצם הגדרתה, פרסום פעילותה ומטרותיה לא יבוא בגדר מסר מסחרי שמטרתו לעודד רכישת מוצר או שירות או לעודד הוצאת כספים בדרך אחרת. לפיכך, ככלל הודעות על פעילות עמותה לא יהוו "דבר פרסומת" כהגדרתו בסעיף 30א(א) לחוק.
- אף כי הגדרת "מפרסם" על פי החוק כוללת "... מי שתוכנו של דבר הפרסומת עשוי... לקדם את מטרותיו" - משאין לראות בתוכן הפרסום "דבר פרסומת", כל אימת שהפרסום אינו חורג מפרסום פרטים ונתונים על פעילות העמותה ומטרותיה, אין לראות בעמותה גם כ"מפרסם" כמשמעות המונח בחוק התקשורת. זאת, כאמור, ככל שתוכן המסר שנשלח אינו כולל אלמנטים פרסומיים מסחריים נוספים.
7. עם זאת, אין בכך כדי להעניק לעמותות חסינות גורפת מתביעות על פי החוק. המחוקק הוציא במפורש מגדר החוק תכנים פוליטיים, ולא פרסומים של עמותות. המבקשת מפנה להצעת חוק התקשורת (בזק ושידורים) (תיקון- דואר זבל), תשע"ד-2014 להכללת

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 15-06-50990-06 חרש נ' שיטרית ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 מלכר"ים בחוק שלא התקבלה. לא ניתן ללמוד גזירה שווה מהצעת חוק שלא התקבלה על
2 פרשנות החוק הקיים, שאינו מחריג מתכולתו עמותות.
- 3 8. ככל שתוכן הודעות העמותה יכללו אלמנטים מסחריים, מעבר לפרסום מטרות פעילות
4 העמותה, לא תהיה העמותה, אף אם היא פועלת ללא מטרות רווח, חסינה מתביעה על פי
5 סעיף 30א' לחוק התקשורת. כך למשל, הודעות הכוללות הפנייה לרכישת שירותים או
6 מוצרים, בין במסגרת העמותה ובין מגורמים אחרים, באופן שיהיה בכך, ולו באופן מוסווה,
7 לקדם מכירת מוצרים או שירותים או לעודד הוצאת כספים. הודעות אלה יכול שיחשבו
8 "דבר פרסומת" כמשמעות המונח בסעיף 30א לחוק, אף אם מדובר בעמותה ללא מטרות
9 רווח ואף אם מדובר במטרה ראויה.
- 10
- 11 9. בחינת תוכן ההודעות ושאלת קיומם של אלמנטים מסחריים, הוא שיקבע האם מדובר
12 ב"דבר פרסומת" החוסה בצל החוק אם לאו והוא העומד ביסוד האבחנה בין פסקי הדין
13 אליהם מפנים הצדדים. **בעניין רובינס** נקבע כי מדובר ב"דבר פרסומת מובהק" לגבי הודעה
14 העוסקת בפרסום מרפאת העמותה המפנה לשירותי מרפאה הניתנים ב"מחירים חסרי
15 תקדים". בעניין ת"ק 11-03-20453-11 **עו"ד לוטן נ' לוג טק תקשורת בע"מ**, אליו מפנה
16 המבקשת, בית המשפט לא ראה בהודעות הכוללות פרטים על פעילות טיולים ואירועים של
17 העמותה, ללא אלמנטים מסחריים, "דבר פרסומת". הוא הדין בעניין 13-05-23950-05 **ליאת**
18 **גרוסמן נ' טיולים ואגדות** (10.01.2014).
- 19
- 20 בעניין ת"ק 14-09014-53853 **חלאבי נ' עמותת פתחון לב** (ניתן ביום 15.4.27) לב, קבעתי כי אין
21 מדובר בהודעת פרסומת, באשר לא היו בהודעות אלמנטים פרסומיים מסחריים, הגם
22 שאלה קראו לגיוס תרומות למטרות העמותה עבור משפחות נזקקות ובני נוער במצוקה.
23 זאת, משלא מצאתי בכך פרסום שמטרתו רווח לעמותה או לגורם מסחרי אחר, ולא היו
24 בהודעות הפנייה לשירות בתשלום, כפי שהיה **בעניין רובינס**.
- 25
- 26 10. מן הכלל אל הפרט;
- 27
- 28 בחנתי את תוכן ההודעות שצורפו לכתב התביעה ומיוחסות למבקשת. ההודעות המיוחסות
29 למבקשת, כוללות, בין היתר, פרסום שמות של בתי עסק שיש לבחון לגביהם, האם יש בכך
30 אלמנט מסחרי נוסף מעבר למטרות העמותה, המעודד לרכישת מוצרים או שירות. כך למשל
31 לגבי הפנייה לחברת WELADA כמי שסימנה את מוצריה בתו למוצרים טבעוניים, כך
32 באזכור רשת "מנדרין" וקונדיטוריה "פיס אוף קייק" כמי שהוסיפו מנות עבור הקהל
33 הטבעוני, פרסום הנחות מיוחדות לסדנאות הבישול של "אבא גילאלה" ועוד. שאלה זו
34 טעונה ברור עובדתי, והכרעה בה תיעשה לאחר שמיעת הראיות.
- 35
- 36 11. אשר על כן, הבקשה למחיקת התביעה על הסף כנגד המבקשת, נדחית.
- 37
- 38 **ב. צרוף נתבעים בתביעה על פי החוק**
- 39 12. המשיב צרף לכתב התביעה ששה נתבעים. בהחלטתי מיום 12.07.2015, הוריתי למשיב
40 להבהיר מדוע לא הוגשה תביעה נפרדת כנגד כל אחד מהנתבעים. תגובת המשיב נכללה

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 15-06-50990-06 חרש נ' שיטרית ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 פורטה במסגרת התייחסותו לבקשת המבקשת לסילוק התביעה על הסף. שאלת צרוף
2 נתבעים לכתב תביעה המוגש בטענה להפרת סעיף 30א לחוק התקשורת התעוררה מיוזמת
3 בית המשפט, מכוח סמכותו הטבועה וכן מכוח סמכותו בסעיף 60(ב) לחוק בתי המשפט
4 [נוסח משולב], תשמ"ד-1984. לאור מסקנתי, החלטתי לדון ולהכריע בשאלה ללא היוזקות
5 לעמדת הנתבעים.
6
7 13. בחנתי את טענות המשיב ואינני מוצאת לקבלן. בעניין ת"ק (ת"א) 50942-04-15 **יחיאלוב נ'**
8 **סופר פארם ואח'** (ניתן ביום 03.06.2015) נדונה שאלה דומה בנוגע לתביעה להפרת הוראות
9 סעיף 30א לחוק התקשורת, אשר הוגשה כנגד ששה נתבעים שונים. דעתי כדעת כב' בית
10 המשפט שם.
11
12 14. תקנה 22(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד - 1984, מאפשרת צרוף נתבעים לתביעה
13 אחת בהתקיים התנאים המצטברים הבאים: (א) קיומו של מעשה אחד או עסקה אחת או
14 סדרת מעשים אחת, (ב) שמתעוררת בהן שאלה משותפת משפטית או עובדתית.
15
16 המשיב לא הצביע על קיומו של קשר ענייני בין כל הנתבעים שנכללו בכתב התביעה, או על
17 מעשה או סדרת מעשים אחת, כמתחייב בתנאי הראשון. בתגובתו מאשר המשיב שלא
18 מתקיים קשר ענייני כלשהו בין הנתבעים, למעט תחום עסוק אחד של נתבעים 1-2 כיחצני
19 מסיבות ושל 4-5 שהנם בתחום האופנה. המשיב טוען שההודעות שנשלחו אליו קשורות זו
20 לזו הם בתוכן והן בתכליתן. זאת, בהיות ההודעות כוללות הצעה עסקית שתכליתה הוצאות
21 כספים מהתובע, כך שמדובר בתביעה "בשל סדרה אחת של מעשים או עסקאות". בכך
22 לטענת המשיב מתקיימת שאלה עובדתית משותפת היוצרת "עילה משותפת" בהיבט
23 המשפטי, המצדיקה דיון במאוחד. בטיעון זה מערב המשיב, מין שבאינו מינו. לא מדובר
24 בשמיעת מספר תביעות במאוחד, כי אם בשאלה האם בידי המשיב לכלול מלכתחילה בכתב
25 תביעה אחד מספר נתבעים, שלא מתקיים בהם קשר ואין לגביהם שאלה משפטית או
26 עובדתית, למעט טענת המשיב להפרת הוראות סעיף 30א לחוק התקשורת.
27
28 15. בחינת כתב התביעה מעלה כי ההודעות שנטען כי נשלחו למשיב, אינן קשורות לכל הנתבעים
29 יחד. תוכןן וזהות שולחן שונה, כך שלא מתקיים התנאי הראשון. טענת המשיב כנגד כל
30 הנתבעים להפרת חוק אחד, הוא חוק התקשורת, אין בו כדי לקבוע כי מתעוררת שאלה
31 משפטית אחת המצדיקה צרוף הנתבעים לתביעה אחת כאמור בתנאי השני. זאת, נוכח
32 התשתית העובדתית הנפרדת הנדרשת לברור לגבי כל אחד מהנתבעים. לגבי כל נתבע תידרש
33 בחינה עובדתית נפרדת של קיומה של הסכמה למשלוח ההודעות, נסיבות משלוח ההודעות,
34 נסיבות אי ההסרה, בחינת תוכן הפרסום, ויתר המאפיינים הנדרשים לקביעת הפיצוי
35 הקבוע בחוק, ככל שיידרש. בכך לא מתקיימים התנאים לצרוף נתבעים לתביעה אחת,
36 כאמור בתקנה 22 לתקנות סדר הדין האזרחי.
37
38 16. הסכמת המשיב לגישור אינה טעם לצרוף נתבעים לתביעה אחת, מקום בו לא מתקיימים
39 התנאים לכך ואין לומר כי נוכח הברור העובדתי שיידרש, לגבי כל אחת מהנתבעים, ששה
40 במספר בתיק זה, יתאפשר קיום הליך משפטי מהיר ויעיל. מכאן, ואף כי המשיב טוען כי לא

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 15-06-50990-15 חרש נ' שיטרית ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 עמד ביסוד צירוף הנתבעים "לעקוף" את מגבלת חמש התביעות בשנה בבית משפט לתביעות
2 קטנות, אין מקום להגשת התביעות כנגד כל הנתבעים בתביעה אחת.

3
4 17. אשר על כן, המשיב יודיע בתוך 15 יום זהותו של אחד הנתבעים לגביו הוא מבקש להמשיך
5 ולנהל את תביעתו בתיק זה. לגבי יתר הנתבעים, התביעה תימחק.

6
7 18. בנסיבות העניין, ומשהשאלה התעוררה ביוזמת בית המשפט, אינני עושה צו להוצאות.

8
9 19. המזכירות תשלח החלטתי למשיב וכלל הנתבעים בתיק.

10
11
12
13
14
15 תז"פ 01.09.2015.

16
17
18
19
20
21
22
23 ניתנה היום, י"ז אב תשע"ה, 02 אוגוסט 2015, בהעדר הצדדים.

24

25 אפרת בוסני, שופטת
26